

Kvenfrelsi eða jafnrétti?

Kvennalistinn á átta ára afmæli um þessar mundir. Konur um allt land halda upp á afmælið með ýmsum hætti.

Þó ýmislegt hafi áunnist í málefnum kvenna finna konur þó að það er ekki síður nauðsynlegt nú en fyrir átta árum að tryggja að rödd kvenna hljómi í þingsölum ekki síður en annars staðar í samfélaginu. Því hafa konur ákveðið að bjóða fram kvennalista í öllum kjördæmum landsins í komandi kosningum.

Líffsýn kvenna að leiðarljósi

Kvennalistinn er stjórn málafl sem vill breyta samfélaginu í þá veru að virðing fyrir lífi og samþyrgð þegnanna sitji í öndvegi og að reynsla og menning kvenna sé höfð að leiðarljósi þegar stefna er mörkuð í samfélaginu, ekki síður en reynsla og menning karla sem hefur verið allsráðandi til þessa.

Jafnframt leggja kvennalistakonur áherslu á vinnubrögð þar sem lýðræði og valddreifing situr í fyrirrúmi og vilja að slík vinnubrögð séu ástunduð á öllum sviðum samfélagsins. Valddreifing tryggir ábyrgð og virkni margra, það hefur ekki síst sýnt sig í starfi Kvennalistans þar sem ábyrgðin dreifist á hendur margra kvenna.

Skilningur á hugtakinu „jafnrétti“

Þrátt fyrir að jafnrétti kvenna og karla sé tryggt með lögum fer því enn fjarri að hægt sé að tala um raunverulegt jafnrétti. Skiptir þar ef til vill mestu að skilningur manna á hugtakinu „jafnrétti“ virðist afar mismunandi. Kvennalistakonur hafna þeim skilningi sem birtist í því að til þess að jafnrétti náist verði konurnar að fara í karlastörf.

Konur, rétt eins og karlar, verða

Kjallarinn

Danfríður Skarphéðinsdóttir

Þingkona Kvennalistans og skipar 1. sæll framboðslistans á Vesturlandi

„Sá skilningur að jafnrétti felst í því að konur fari í karlastörfin er því miður enn útbreiddur en alvarlegast er þó að þessi skilningur skuli enn skína í gegn hjá stjórnvöldum.“

að fá að velja hvers konar störf þær kjósa að stunda. Lausnin felst í því að endurmeta þau störf sem konur vinna, þannig að uppeldis-, þjónustu- og umönnunarþættir hefðbundinna kvennastarfa verði metnir til jafns við aðra þætti sem vega þungt í starfsmati.

Sá skilningur að jafnrétti felst í því að konur fari í karlastörfin er því miður enn útbreiddur en alvarlegast er þó að þessi skilningur skuli enn skína í gegn hjá stjórnvöldum.

Í jafnréttisáætlunum sem lögum samkvæmt eru unnar á vegum ráðuneyta koma fram áherslur ráðuneytanna í Stjórnarráði Íslands um það hvernig menn á þeim bæjum ætla að stuðla að jafnrétti.

„Jafnréttis“áætlanir ráðuneyta

Í iðnaðarráðuneytinu eru helst uppi þær hugmyndir að lokka konur til starfa í nýju álveri. Samgönguráðuneytið ætlar í auglýsingum sínum að hvetja konur sérstaklega til að sækja um störf í vega-vinnuflokkum og líuflokkum Pósts og síma. Heilbrigðisráðuneytið hefur engin áform uppi um að fjölga körllum í störfum sjúkraliða og hjúkrunarfræðinga svo dæmi séu nefnd.

Forsætisráðuneytið ætlar að halda áfram að fela Þjóðhagsstofnun að gefa út skýrslur um laun

Þrátt fyrir aukna menntun kvenna og fullan vinnudag utan heimilis er launabil milli karla og kvenna ennþá mikið, segir m.a. í greininni.

anna. Kvennalistakonur hafna jafnrétti sem felst í því að konum sé vísað í karlastörf – konur vilja fá að starfa í samfélaginu og móta það á sínum eigin forsendum. Þær vilja samfélag þar sem kvenfrelsi ríkir og benda á að allt sem getur orðið til að bæta stöðu kvenna skilar sér í betra og réttlátara þjóðfélagi fyrir okkur öll.

Kvennalistakonur hafa í starfi sínu lagt mikla áherslu á launa- og kjaramál kvenna enda ljóst að efnahagslegt sjálfstæði kvenna er forsendan fyrir jafnrétti kynjanna.

Nýlegar tölur sýna að þrátt fyrir aukna menntun kvenna og þá staðreynd að æ fleiri konur vinna fullan vinnudag utan heimilis er launabil milli karla og kvenna ennþá mikið. Heildartekjur kvenna í fullu starfi eru aðeins um 60% af tekjum karla í fullu starfi. Þetta er mesti launamunur milli karla og

kvenna á Norðurlöndunum. Þetta telja kvennalistakonur með öllu óverjandi.

Tillögur Kvennalistans í launa- og kjaramálum

Þingkonur Kvennalistans hafa því flutt fjölda tillagna á Alþingi um launa- og kjaramál sem miða að því að bæta kjör hinna lægst-launuðu en í þeim hópi eru konur langflestar.

Meirihluti Alþingis hefur ekki viljað samþykkja tillögur Kvennalistans.

Launa- og kjaramál verða áfram aðaláherslumál Kvennalistans. Til þess að tillögur Kvennalistans nái fram að ganga þurfa konur að vinna saman að því að fjölga þeim konum á þingi sem vilja vinna að bættum kjörum kvenna.

Danfríður Skarphéðinsdóttir